SLOVENEC

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljà tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 142. **V Ljubljani,** v torek 24. junija 1890. **Letnik XVIII.**

Delegacije.

(5. seja.)

Iz Budimpešte, 21. junija.

Avstrijska delegacija je danes svoje delo dovršila ter lep zgled dala ogerski delegaciji, ki le počasi napreduje v svojem posvetovanji. Glavna točka današnjega dnevnega reda je bil proračun vnanjega ministerstva, ki je bil odložen zaradi bolezni vnanjega ministra grofa Kalnokyja. Mislili so namreč, da bode ministru že čez nekoliko dnij mogoče priti v Budimpešto. Ker pa mora po novejših poročilih še nekoliko dnij ostati domá, zdelo se je avstrijski delegaciji nevarno, čakati na njegovo ozdravljenje in še dalje odkladati proračun vnanjega ministerstva.

Vzela ga je torej danes v pretres; bolnega ministra je nadomestoval prvi sekcijski načelnik Szögyeny, ki je imel pa jako lahko nalogo, ker je bil grof Kalnoky že v odseku delegaciji razložil vse potrebne reči in si pridobil splošno priznanje in zahvalo. To priznanje so mu izrekali danes tudi vsi govorniki, ki so ob jednem obžalovali, da se minister zaradi bolezni ne more vdeleževati javne seje, ter izrekali nado, da skoro zopet okreva.

Prvi med njimi je bil dr. Plener, ki je po večletnem prestanku letos zopet prišel v delegacijo in takoj udaril ob veliki zvon. Poudarjal je važnost zveze z Nemčijo, ki stoji trdno, dasi je odstopil Bismarck in umrl grof Andrassy, ki sta napravila to zvezo. Nemčija je v največji nevarnosti na zunaj, ker se mora varovati na dve strani, proti Francoski in proti Rusiji. Mi se moramo braniti samo proti Rusiji, ki ob naših mejah zbira svoje vojake, ne da bi sprevideli, kdaj bode tega konec. Še težavnejše pa so naše razmere proti Rusiji, ker ne vémo, kaj ona na vzhodu sploh namerava. Naše vnanje ministerstvo hodi torej pravo pot, ker se zlasti zaradi Bolgarije ne prenagli. Knez Ferdinand hvalevredno posluje v Bolgariji, in od raznih stranij silijo, da naj ga vlade priznajo kot postavnega vladarja in potrdijo. Ali kaj bi se s tem doseglo? Če tudi vse druge vlade to storé, Rusija bi temu nikdar ne privolila; veljava naše države bi vsled tega trpela, veljava Rusije bi se pa pomnožila, ker bi bilo očitno, da je njena beseda vendarle merodajna na vzhodu.

Gledé Srbije omenja, da je prijateljstvo z Rusijo tam jako veliko; v Rumuniji in Bolgariji je že ponehalo, ker ste te dve deželi občutili ruski objem; Srbija je predaleč, zato gori za Rusijo, katere ne pozná še prav.

Proti Avstriji razodeva veliko mržnjo; velikim državam se sicer ni treba brigati za vsako reč, ki jo počenjajo male, ali kar se zdaj v Srbiji godi, je že preveč. Ker je ogerska vlada iz živino-zdravstvenih ozirov prepovedala uvažanje srbskih prascev, so Srbi silno razjarjeni, in v tem ukrepu vidijo politične namene ter se hočejo maščevati, ali menda bodo kmalu izprevideli, da je nemogoče, z Avstrijo dolgo časa v neprijaznih razmerah živeti.

Gledé trgovinsko-političnih zadev priznava govornik silno težavo, ki jo ima v tem oziru vnanji minister, ker spadajo trgovinske zadeve v oblast obestranskih vlad, ki dostikrat razodevate enostransko stališče. Temu nasproti naj vnanji minister pokaže krepko roko in z vso odločnostjo zastopa enotno stališče.

Kar je govoril Plener gledé Srbije, je pač res; ali kaže se, da se tam ne bodo tako hitro zmodrili, kakor on pričakuje. Danes došla telegrafična poročila namreč naznanjajo, da se utegnejo trgovinske zveze med Srbijo in Avstrijo popolnoma raztrgati. Razburjenost med trgovci je velika, in v skupnem za jutri napovedanem shodu se hočejo dogovoriti o skupnem in enotnem ravnanji gledé blaga, ki s ga dozdaj dobivali iz Avstrije. Sestavil se je poseben odsek, ki dela na to, da se iz Avstrije ne dobiva nobeno blago več, in mnogi trgovci so se zavezali, da molčé vrata pokažejo avstrijskim in ogerskim trgovskim agentom.

Opravništvo vladnega lista „Odjeka“ razpošilja po deželi telegrame, v katerih hujska za carinski boj z Avstrijo; „Srpska Nezavisnost“ pa ministerskemu predsedniku Gruiću prigovarja, da naj se maščuje nad Avstrijo zaradi besed, ki jih je govoril grof Kalnoky gledé razmer v Srbiji. Koliko časa bi mogla Srbija tako vojsko prenašati, ne vémo; ali dolgo bi to ne moglo trajati, ker se govori, da hoče vlada za ta slučaj prepovedati parnikom donavske parobrodne družbe, ustavljati se v katerem-koli srbskem kraji.

Drugi govornik, dr. Bärnreither, je govoril o zgolj trgovinsko-političnih razmerah, ki so jako žalostne, zlasti za manjše obrtnike. Mnogo obrtnij se je sicer povzdignilo, mnogo jih pa propada. Glavni, ali ne jedini vzrok temu so pokroviteljski nameni; v Ameriki imajo velike carine, katerim se skušajo evropejski trgovci s tem izogniti, da nastavljajo jako nizke tržne cene; ali napravili so posebne urade, ki preiskujejo te cene in ki potem kaznujejo naše trgovce, češ, da niso napovedali pravih cen. Sreča za nas, da se ni vresničilo prizadevanje, celo Ameriko spraviti v jedno carinsko zvezo in evropejsko trgovino na ta način popolnoma izključiti iz Amerike. Pa tudi Evropa kaže žalostne razmere. Z Nemčijo, pravijo, smo že v dokaj prijaznem položaji; ali pri vsem tem ima Nemčija nekatere take carine, ki naši državi silno škodujejo, dasi ž njo živimo v prijazni zvezi. Južna Nemčija je za našo živino in naše žito zaprta; kam torej pridemo? Delajo se silne priprave za vojsko, in poleg tega naj imamo še gospodarsko vojsko? Še

LISTEK.

Roža.

(Zgodovinsko-pripovedni obrazek.)

Rožica zlata, rožica mila
Na vrtu je ostala,
Rožica zlata, rožica mila,
Je bridko jokala.
Levstik.

Že za davnih časov pové nam povestnica o roži, kako so priznavali in čislali lepoto njeno, koja ji je podelila ime „kraljica cvetlic“. Nijedne druge cvetlice niso tako uporabljali za simbol nego rožo, o nobeni drugi cvetki ni toli pravljic, kakor o roži, koja je bila v velikih číslih že pri obeh kulturnih narodih stare dôbe, pri Grkih in Rimljanih, a tudi v krščanstvu.

Na Grškem poznali so rožo v zgodni dôbi, in tudi v mitologiji odkazan ji je prostor. Homer se često spominja v svojih poezijah rože; rožnoprstno nazivlje jutranjo zoro, z rožami diči Ahilejev ščit, krasi Hektorjevo čelado. Herodot opisuje Midajeve vrtove v Macedoniji, v kojih rastó mnogoperesne rože. Zlasti grški pesniki, opevajoč ljubezen in vino, omenjajo rožo, a tudi njeno minljivost opevajo v pesnih; opisujejo jo kot znak človeške minljivosti, in je torej tudi simbol smrti. Radi tega so grobe potresali s cvetlicami in na nadgrobnih spomenikih so se večkrat nahajale vklesane rože, nad kojimi poletava metuljček.

Na Laško so kmalu zatrosile rožo grške naselbine, in je tu izborno procvitala. Čuditi se ni, da se je pri Rimljanih vplela roža v užitečno življenje; tu je bila miza pri pojedini vsa pokrita z rožami, plesalke imele so glave ovite in istotako i vino nalivajoči dečki z rožnimi venci. Zlasti za dôbe cesarjev, kakor v vseh druzih stvaréh, tako tudi gledé gojitve in posluževanja rož negovali so ogromno potrato, in marsikaka zabeležena zgodbica zdi se nam skoro neverojetna. Cesar Neron, ne gledajoč na troške, kedar se je moralo ustrezati njegovim željam, potrošil je pri neki pojedini skoro za 400.000 gld. v našem denarji za rože. — Slaboumni vojaški cesar Heliogabalus napolnil je po vzgledu necega iztočnega kneza ribnik z rožno vodo. In da so imeli rože tudi po zimi, dobivali so jih za vsako ceno iz Egipta. Mark Antonij prosil je Kleopatro, naj okrasi gomilo njegovo z rožnim grmičevjem. — Antijoh je spaval na ležišči iz rožnih peres, in pri pomehkuženih sibaritih ni bilo to nič kaj neobičajnega.

V Torcelli blizu Benetk nahaja se napis, ki pové, da je neki testator v svojem volilu odkazal, naj se na gomili njegovi vedno vzdržuje rožni vrtec. Kakor na Grškem, istotako postala je roža na Laškem cvetlica gomil.

V krščanstvu pojavlja se nam roža v marsikaki mistični obliki, zlasti znotraj cerkve, ter se rudeča kri Kristova primerja z rudečo barvo rože in jo prispodabljajo roži. Sicer ni bila roža prvim kristijanom po godu, in jo često odklanjajo v spisih svojih cerkveni očetje, ki so se izjavili, da jim je neumevno, kako more kdo misliti na rože, če se spominja Izveličarjeve trnjeve krone. Vzlic temu poprijeli so se rože in rožnega venca za simbol mučeništva, kmalu se je roža smatrala kot sèl smrti.

Pri rastočem češčenji Marijine podobe ni moglo izostati, da je marsičesa prešlo od rože v to slavljenje tudi na devico Marijo. Dočim imajo pa najstarejše Marijine pripovedke samo krasoto rože v číslih, razplodila se je pozneje alegorija, in pripisavali so mnoga svojstva roži. Tako so na pr. apostoli, hoteči pokazati Tomažu, ki je bil pri Marijini smrti odsoten, truplo njeno, našli mesto telesa samo rože in lilije.

Legenda pripoveduje o roži Viterbški, da je hotela ob lakoti prinesti ubogim živil in ko jo lakomni oče vpraša, kaj nese v predpasniku, odgovori mu hčerka: rože. In glej, bile so v istini rože. Ali ko se oče obrne, postale so rože zopet okrepčujoči kruhek. V mnogih legendah označena je roža kot ljubezni znamenje, poslano z nebes na zemljo. V mnogih slučajih je bila povod založenju cerkve ali kapelice.

slabeje so naše trgovske razmere z Rumunijo in Srbijo; večjidel zaradi poljedelskih zadev nastali so med njima in ogerskimi deželami nekateri prepiri; Ogri streljajo tja, oni streljajo sèm; ali ti streli zadevajo avstrijsko industrijo. Mi Ogrom želimo vsestranski razvitek in podvzetne moči, ali preobilost te moči naj ne obračajo proti Avstriji. Konečno priporoča, da naj se o vseh trgovinskih zadevah obe državi ob pravem času dogovorite in sporazumite, predno bode treba leta 1892 ponavljati trgovinske pogodbe, ker moramo biti pripravljeni ne le v vojnem, ampak tudi v trgovinsko-političnem oziru.

Tretji govornik knez Alfred Windischgrätz je pohvalil ministra vnanjih zadev, da krepko vodi vnanjo politiko in tako obrača, da se obvaruje mir. Njemu in vsem drugim so bile izjave ministrove v odseku prav po volji, zato mu tudi v javni seji izreka zaupanje ter hoče v tem pomenu glasovati za njegov proračun.

Sekcijski načelnik Szögyeny zahvaljuje delegacijo za zaupanje ter Plenerju nasproti omenja, da se je moralo vnanje ministerstvo gledé trgovinsko-političnih zadev strogo držati svojih mej, da je pa zmerom z vso odločnostjo varovalo koristi našega cesarstva.

Za njim se je oglasil levičarski delegat Demel, ki je na vso moč hvalisal grofa Andrassya, rekši, da so se on in njegovi levičarski tovariši nekdaj hudo protivili Andrassyu in njegovi politiki, zdaj pa izprevidijo, da je bila prava, zato vladi zaupajo, ki se je drži, in zato je prav, da se danes spominjajo tudi pokojnega pričetnika te politike!

Ta govor je bil jako čuden, kakor je vedenje levičarjev v delegaciji sploh čudno; na Dunaji na vso moč nasprotujejo vladi, napadajo in grajajo ministre, tukaj se ponižno uklanjajo vladi in med seboj tekmujejo, kdo jo bode bolje pohvalil. Neki delegat je torej prav imel, ko je opazil, kaj naj počne vladna stranka, če nasprotna tako gine pred njo. Dr. Rieger torej ni mogel gledati tega neomejenega hvalisanja, in si je štel v dolžnost opozarjati delegacijo, da ni vse tako lepo, gladko in mirno, kakor nekateri mislijo. Reč je sicer jako sitna, 1. za vlado, ki ima na vzhodu opraviti z jako zdražljivimi ljudmi, 2. za javnost, ki vse pretresa in kaj rada podtika napačne namene, 3. za delegate, ki morajo trezno pretehtati vsako besedo. Pred vsem pa naj vnanje države vidijo, da je vodstvo vnanjih zadev enotno, zato mu tudi on izreka zaupanje. Tudi on pritrjuje zvezi z Nemčijo, in Avstrija je gotovo ne bo prelomila. Ali vendar naj bo vnanje ministerstvo previdno in oprezno. Saj vidimo, da zveza z Avstrijo v Italiji nima posebnih privržencev in da se Italija približuje Francoski. Na Nemškem se pripravljajo reči, o katerih ne vemo, kako se izidejo, in ki utegnejo predrugačiti politične razmere. Največe previdnosti je pa treba na vzhodu; berolinski kongres se ni oziral na enako narodnost Bolgarije in Rumelije in ji je delil, namesto da bi bil précej ustanovil veliko Bolgarijo, kakor je omenjal tudi Plener. Razven tega bi bil moral pred očmi imeti tudi enako vero obeh dežel, kar je na jugu zopet velike važnosti. Vspehi na vzhodu so za nas jako slabi; v Rumuniji smo zgubili vso kupčijo in ves politični vpliv, v Srbiji je pa še slabeje. Demel je sicer rekel, da Srbi že iz hvaležnosti ne morejo biti nam nasprotni, ali na hvaležnost se pri narodih ne sme računiti; v Srbiji sodijo drugače kakor Demel, tam mislijo, da nas nimajo za nobeno reč zahvaljevati. Govornik ne vé, bi li naša veljava v Srbiji kaj pridobila, ali ne, če bi se kralj Milan zopet vrnil na kraljevi prestol. To naj sodijo drugi, ki so o razmerah v Srbiji bolj poučeni kakor on. Trgovinska politika v smislu poslanca Plenerja se mu zdi nemogoča, pač pa bi bilo prav, sedanje razmere predrugačiti, ker se carinske zadeve prav nekonštitucijonalno obravnavajo; kar dvorni sovetniki obeh vlad sklenejo, morata ljudska zastopa sprejeti. On vidi silne težave, ki jih ima vnanje ministerstvo, zato mu ničesa ne očita, marveč mu tudi on izreka zaupanje.

Vladni zastopniki z Riegrovim govorom niso bili prav zadovoljni, poslanci so pa priznavali, da je bilo prav povedati tudi to, dasi se je nekaterim zdelo nekoliko britko in grenko.

Pri posebni razpravi je dr. Rus govoril o Lloydu in ponavljal svoje dotične razprave iz državnega zbora, potem je bil po nekaterih opazkah delegata Stallitza o Lloydu sprejet proračun vnanjega ministerstva brez premembe. Ravno tako je bil brez razprave potrjen računski sklep za l. 1888.

Seja je trajala od 11. ure dopoldne do dveh popoldne. Zadnja seja bo najbrže še le v četrtek, 26. t. m. zvečer, da se rešijo naznanila ogerske delegacije.

Izza srednjega veka blagoslavlja sv. Oče v nedeljo „Laetare“ zlato rožo, pomóči jo v sv. olje ter nad njo izreče svoj blagoslov. To blagoslovljeno rožo podari potem zlasti kaki osebi kraljevega ali cesarskega rodu, ki je posebno vdana sv. cerkvi. — Sv. Dominik je vpeljal l. 1208. pobožnost rožnega venca v sedanji obliki, in v razširjenje te pobožnosti so se snovale pozneje bratovščine rožnega venca.

V obče je pa roža kot pomenljiva dika pri resnih in radostnih prilikah in dogodjajih. Posluževali so se je in jo nosili v grbu. Komu ni znana ona tridesetletna meščanska vojna v angleški povestnici, vojna med belo in rudečo rožo? V poslednji dôbi nameravajo na Angleškem nositi v znak lojalnosti v rojstveni dan kraljice — rožico na prsih.

Pri vseh teh odnošajih ni moglo izostati, da ne bi pripisovali roži posebnih svojstev in vraž. Dandanašnje opevajo jo zlasti pesniki, ki radost in ból svojo spajajo z rožo. In na vprašanje: Kje raste nebeška roža brez trnja? odgovarja nam lepo nemški pesnik Herder:

Im Kranze blühet sie
Schuldloser Liebe;
Engel bewachen sie,
Laben und düften sie
Des Paradieses.

A. Š.

Primorske razmere.

V.

Govoril dr. Vitezić v državnem zboru.

Toda ne samo omenjeni politiški uradniki, temveč tudi uradniki pri davkariji in žendarmi so se mešali v volitve politiškega okraja lušinjskega. Videti je bilo, kakor pravi interpelacija, kakor da bi c. kr. služabniki vodili in snovali vse volilno gibanje. Saj je okrajni glavar zagotovil svoje somišljenike in prijatelje, ko je moral potrditi volitev v Beski, v njih pomirjenje, da ne bodo poreške volitve pripoznane za prave in se bodo torej vršile nove volitve.

Žendarmi v Beski so pili in jedli tistega dné, ko so se vršile volitve, s pristaši italijanske stranke, in to pojedino je plačal kandidat iste stranke; žendarmerijski stražmojster na Krku se ni le odločno priznal za pristaša italijanske stranke, temveč tudi javno naše volilce hujskal proti duhovščini ter jih silil, da naj glasujejo proti slovanskim kandidatom. Kontrolor pri davkariji je brez ozira agitoval za italijanske kandidate in delil v ta namen celó denar med volilce. In ménite, gospôda moja, da je bilo to postopanje kaj kažnjeno? Kaj še! Žendarmerijski stražmojster lušinjski, ki je prišel na Krk, da bi preiskal protipostavno postopanje, katero je bil zakrivil krški stražmojster, bil je celó posvarjen, ker je v svojem poročilu povedal resnico. In adjunkt pri davkariji je bil mej tem časom povzdignen in pri slovesnem obedu, katerega mu je priredila v čast italijanska stranka, bahal in hvalil se je očito, da se nič ne bojí, naj le interpelujejo slovanski poslanci in ustregli bi še njegovi želji ter mu koristili, ker je preskočil štiri uradnike, ki so bili zmožni slovanskih jezikov. Oba ta dva uradnika, namreč kontrolor in adjunkt sta dobila pred nekoliko meseci celó remuneracijo od višega oblastva za zasluge.

Zdaj pa preidem na novega deželnega glavarja. V svojem že omenjenem govoru z dné 8. marcija preteklega leta dejal sem, da je srenja Vrbnik podala deželnemu odboru vlogo v hrvatskem jeziku, in da je deželni odbor zavrnil omenjeno vlogo z opazko, naj se sostavi v italijanskem jeziku ali pa naj se jej doda še italijanski prevod; povedal sem tudi, kako se je občina Vrbnik pritožila zaradi takega ravnanja deželnega odbora na državno sodišče, katero je obsodilo ono postopanje kot žaljenje člena XIX. državnega osnovnega zakona. Ker je bil pa neugodni odgovor pisan v italijanskem jeziku, obrnila se je občina na deželni odbor s prošnjo, naj odgovori v istem jeziku, kakor je bila pisana vloga. Ker je pa deželni odbor to prošnjo zavrnil, obrnila se je občina zopet na državno sodišče, ki je pripoznalo z razsodbo z dné 3. julija 1888. l. občinsko pritožbo za opravičeno.

Občina je zahtevala zdaj, naj jej deželni odbor napiše rešitev njene vloge v hrvatskem jeziku, kakor je velelo državno sodišče. Ko se je zopet ta prošnja zavrnila, obrnila se je občina na temelji § 32. poslovnega reda za deželni odbor na cesarskega namestnika v Trstu, naj stori potrebne korake, da se ugodi zakonu in ukazu državnega sodišča. A do današnjega dné ni še rešena ta prošnja.

Pod vodstvom novega deželnega glavarja se ravna le po tistem načelu, ki je znano za nezakonito. V dokaz mojih trditev navel bi lahko mnogo slučajev, toda omejiti se hočem le na enega, ki se je nedavno pripetil. Cestni odbor v Buzetu se je obrnil na deželni odbor s prošnjo, da bi si smel izposoditi potrebno svoto denarja za grajenje neke ceste, ker slučajno ni bilo denarja v blagajnici. Ker so v tej občini večinoma Slovani in je zaradi tega občevalni jezik cestnega odbora hrvaški, pisana je bila vloga v hrvaškem jeziku.

Deželni odbor je pa vrnil z odlokom dné 12. t. m., št. 1169., cestnemu odboru omenjeno prošnjo in mu naložil, da mora priložiti italijanski prevod pod kaznijo 20 gld. To se je zgodilo, četudi je bilo znano deželnemu odboru, da se je bil obrnil isti cestni odbor pri neki drugi priložnosti na Nj. Veličanstvo proti takemu žaljenju zakonov.

Zdaj hočem pa še omeniti nezaslišano postopanje novega deželnega glavarja med zadnjim deželnozborskim zasedanjem. (Čujte! Čujte! na desnici.) V že omenjenem govoru z dné 8. marcija preteklega leta sem omenil, da pokojni deželni glavar dr. Vidulich ni hotel sprejemati interpelacij, ki so bile napisane v hrvaškem ali pa v slovenskem jeziku in da je bilo vsled tega zaplenjenih šest interpelacij v slovanskem jeziku. Dasi je vlada obsodila tako postopanje kot protipostavno, vendar je mislil novi deželni glavar istotako ravnati.

V svojem govoru ob otvorjenji deželnega zbora je sicer rekel, da se bo strogo ravnal po državnih osnovnih zakonih in deželnih postavah, ali v očitnem nasprotji s tem je kmalu potem opomnil, da je za stvarno in vspešno delovanje neobhodno potrebno, da se v deželni zbornici rabi le italijanski jezik, češ, da razumejo ta jezik vsi poslanci ter ga tudi govoré in da je bil do zdaj tudi vedno občevalni in poslovni jezik v deželnem zboru. Posebnost tega govora je pa to, da je namestnik deželnega glavarja govoril pri otvorjenji deželnega zbora v hrvaškem jeziku in vladni zastopnik pa je svojemu italijanskemu govoru dodal tudi par hrvaških stavkov in izrecno opomnil, da pripoznava vlada popolnoma jednakopravnost vseh poslancev brez ozira na narodnost, kateri pripadajo in brez ozira na jezik, katerega se hočejo posluževati v deželnem zboru.

Kaj si moremo misliti pri tem nasprotji med vlado in novim deželnim glavarjem? Kako naj se sodi tako postopanje? Jedno izmed obojega je resnično; ali je namreč dogovorjeno to obnašanje med vlado in novim deželnim glavarjem, da se slepite obe stranki, ali pa ni držal novi deželni glavar svoje besede, da bode izpolnjeval državne osnovne zakone. Kaj druzega tu po mojem mnenji ne more biti in manjka mi razlogov, da bi se izrazil za jedno ali za drugo. Gotovo pa je, da je naš slovanski položaj v Istri neznosen!

V 7. seji deželnega zbora z dné 26. okt. p. l. se je ponovil ta slučaj, ki se je pripetil pri predzadnjem zasedanji deželnega zbora pod vodstvom umrlega dr. Vidulicha, ko sta poslanca dr. Volarić in Mandić vložila interpelacije v hrvaškem jeziku. Novi deželni glavar dr. Campitelli ni hotel sprejeti omenjenih interpelacij, kakor jih ni hotel sprejemati njegov prednik dr. Vidulich.

Opomnil je namreč, da jih ne more sprejeti brez italijanskega prevoda v razpravo, kar je očividno proti postavi. Slovanska manjšina je ugovarjala proti temu samovoljnemu postopanju in opomnila, da hoče storiti potrebne korake, da se ne bo v prihodnje več tako ravnalo proti zakonom. Ni mi treba še posebej omenjati, da so se vršili pri tej priložnosti burni prizori v deželnem zboru. Točka 20. deželnozborskega poslovnega reda zahteva, da mora vsak poslanec, ki hoče podati kako interpelacijo do vlade, pred sejo dotično interpelacijo predsedniku izročiti, katero pa je podpisalo najmanj pet poslancev in da se mora potem v deželnem zboru prebrati in izročiti visoki vladi, da na-njo odgovori.

Poslanci manjšine so se popolnoma teh predpisov držali, torej mi je neumevno, zakaj je gospod predsednik zabranil, da bi prečitali v deželnem zboru omenjene interpelacije, ker je v državnem

osnovnem zakonu utemeljena ravnopravnost vseh deželnih jezikov v javnem življenji. Kakor je videti, visoka vlada se je tudi držala tega stališča, da sta hrvaški in slovenski jezik v Istri jednakopravna z italijanskim.

Deželni glavar nikakor ni mogel obstati na svojem nepostavnem stališču pri tacih razmerah, temveč je moral v jedni prihodnjih sej dovoliti, da so se imenovane interpelacije prebrale v deželnem zboru. Na jedno izmed teh dveh interpelacij je tudi še prišel odgovor, na drugo interpelacijo pa ni, kakor sem že omenil, še nikakega odgovora.

Tudi moram opomniti, da je deželni glavar silil vselej, kedar je hotel kak slovenski ali hrvaški poslanec govoriti v svojem maternem jeziku, da naj govori v italijanskem. Poslanci se pa za to priganjanje in terjanje še zmenili niso, ker so vedeli, da je protipostavno. Posledica temu je pa bilo, da se njihovi govori niso bilježili v zapisnik, kajti, deželni glavar se ni zmenil, da bi si omislil tudi slovenske stenografe. (Poslanec dr. Ferjančič: (Čujte! Čujte!)

Na tak način se potem v deželnem zboru ne jemlje ozir tudi na hrvaško in slovensko prebivalstvo, katerega je več, kako italijanskega.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. junija.

Notranje dežele.

Kompromis v štajerskem veleposestvu. Kakor smo že omenili, skuša štajerski deželni glavar grof Wurmbrand osnovati v deželnem zboru srednjo stranko. V ta namen je pričel obravnave o kompromisu v veleposestvu, da bi namreč veleposestniki konservativcem prepustili dva mandata, dasi bi jih po številu volilcev morali imeti pet. Kakor poroča „Tagespost“, odobrujejo kompromis tudi nekateri liberalni zastopniki mest in kmetskih občin. Nato pa dostavi imenovani list: „Eksekutivni odbor ustavovernega veleposestva ima gotovo lojalen namen in noče zatajiti svojih dosedanjih političnih načel, vendar se bojimo, da bode storil napako, ako sprejme ponudbo klerikalne stranke. Proti kandidatoma klerikalne stranko ne moremo ugovarjati; a tu se ne gre za osebe, temveč za prihodnjost. Nemška stranka ima v deželnem zboru gotovo večino in more s svojimi močmi odbiti vsak slovenski napad, in zastopnika konservativnega veleposestva moreta le tako glasovati, kakor nemško-napredni poslanci. V narodnih vprašanjih torej levica ničesar ne pridobi, v drugih vprašanjih pri glasovanju pa le zgubi. Zato še vedno upamo, da se bode kompromis v zadnji uri razbil.“ Te besede „graške tetke“ so vsaj dostojne; prav židovsko pa piše „N. Fr. Pr.“, ki napada deželnega glavarja, in piše mej drugim: „S kom se hoče grof Wurmbrand zvezati? Opat Schenzl in knez Windischgrätz sta pristaša princa Liechtensteina; zahtevata, da bi cerkev vladala v šoli; sovražita vse postave, ki branijo prostost državljanov; razrušiti hočeta družbo z umetno ločitvijo stanov“ itd. Dunajska židinja hoče tudi tukaj narekavati svojo politično modrost. Toda dežela štajerska ni več pod židovsko oblastjo, ker se je odkupila za drag denar. Štajerski veleposestniki ostanejo v večini liberalni, a utegnejo postati tudi pravični.

Mladočehi so na Moravskem v kmečkih občinah postavili trinajst in v mestnih tri kandidate.

Namestniška prememba na Tirolskem. Kakor znano, je umirovljen tirolski cesarski namestnik baron Widmann, ki je ožji somišljenik nemško-liberalne stranke. „Zdravstveni vzroki“ so povod umirovljenju, kakor navaja baron sam v prošnji. Deloma je to res, ker baron Widmann že več let ni tako trden, kakor želé njegova družina in prijatelji. Vendar so bili odločilni tudi drugi vzroki, ker v tej starosti bi baron Widmann še lahko služil cesarju in državi. Skoro gotovo so tu merodajni isti politični vzroki, ki so narekovali višnjevo polo za barona Pretisa. V Tridentu in Roveredu sta gnezdi irredente, katere pa predolgo niso videli v namestniški palači v Inomostu. Grof Taaffe pa se v tem oziru ni strinjal z baronom Widmannom, in tako je sedaj namestniški stol prazen. Kot naslednika imenujejo grofa Enzenberga, prvega sekcijskega načelnika v naučnem ministerstvu; dalje imenujejo grofa Brandisa, grofa Meerveldta in višjega uradnika v notranjem ministerstvu.

Vnanje države.

Rusija. Znani ruski bivši diplomat Tatištev, nekdaj poslaniški svètnik na Dunaji, jako nadarjen mož, oglasil se je v „Ruskem Vêstniku“, da bi se Bolgarija združila z Rusijo. To se ne bode še tako hitro zgodilo. — O usodi pisateljice Čebrikove, ki je bila pisala carju pismo ter odkrila slabe strani ruskega upravnega zistema, zopet pišejo listi. Predrzna ženska biva sedaj v zaporu na Jarenskem, malem, komaj 1000 prebivalcev broječem, na reki Jarengi ležečem kraji. Mestece je oddaljeno od Moskve 1·200 in od Peterburga 1·500 vrst. Ni dolgo še temu, odkar je ta kazenska naselbina preseljena iz Šenkurskega tu sèm. Ta naselbina šteje razven pisateljice Čebrikove še petnajst druzih oseb, ki delé ž njo jetniško usodo. Vsi ti kažnjenci pripadajo takoimenovanemu privilegovanemu razredu ter dobivajo na mesec 8—15 rubljev za potrebe. Najhujše je to, da jih ne veže z vnanjim svetom ni brzojav, ni pošta.

Nemčija. Med nemškim vojaštvom so se začeli javljati protivladarski znaki. Virtemberški stotnik Edmund Miller je izdal knjižico o zgodovini svojega upokojenja, v kateri so opisana gibanja med virtemberškimi častniki proti kralju virtemberškemu. Pisatelj pravi mej drugim: Cela vrsta listov najrazličnejših političnih nazorov peča se že več mesecev z našimi virtemberškimi vojaškimi razmerami. Bere se, kako je ta ali oni po krivem odpuščen, kako imajo Prusi prednost pred Virtemberžani, dalje čitamo o razporih med pruskimi poveljniki in virtemberškimi časniki, o gibanji proti kralju, vladarski hiši, proti naši vojaški samostojnosti in ožjemu našemu domoljubju. Naj se pritožujejo o tem služeči ali neslužeči vojaški dostojanstveniki, je pač vse jedno; pritožbe so pa resnične in opravičene in kažejo čutstva in nazore premnogih častnikov. Vkljub temu so vse te pritožbe zaman, ker ne vedó imena dotičnikov. Jaz pa hočem svoje imenovati in govoriti, dokler je še čas in se zabranijo velike nevarnosti. — Tudi v hvaljeni in slavljeni Nemčiji ni vse tako, kakor bi morali biti. — Iz Berolina se poroča 21. t. m. govor, katerega je govoril nemški cesar Viljem delavcem v Esnu. Mej drugim je rekel: „Srčna hvala Vam, nemški delavci! Pač veste, da skrbi naša cesarska hiša vedno za delavske kroge. Naznanil sem svetu, katero pot sem si izvolil in po tej poti hočem dalje iti. Vaše lepo obnašanje priča, da ste me razumeli in poznate mojo pravo pot.“ — Govori se, da se je sedanji nemški cesar še kot princ močno zanimal za otok Helgoland in želel pridobiti Nemčiji omenjeno ozemlje, katero po svoji zemljepisni legi, po jeziku in rodu svojih prebivalcev k Nemčiji pripada.

Italija. V zbornici je podal ministerski predsednik Crispi postavni načrt za preosnovo finančnih pravil v Rimu. Kakor znano, prišel je Rim vsled slabega gospodarstva v velike finančne zadrege. — Poročalo se je že listom, da je Francija pripoznala brazilijsko republiko, in tudi omenilo, da je to pripoznanje omejeno le na kupčijske in trgovinske zadeve. V diplomatiških rimskih krogih se bajè čuje, da bo ostala Francija osamljena z ozirom na priznanje začasne vlade „Združenih brazilijskih držav“; kajti Italija, Nemčija, Avstrija, Anglija in Rusija ne bodo priznale brazilijske zloglasne republike. Imenovane države bodo počakale prihodnjih brazilijskih volitev in ravnale svoje sklepe po želji brazilijskega prebivalstva.

Anglija. Angleška vlada namerava storiti pri evropskih državah potrebni korak, da bi bila v Egiptu samo angleščina uradni jezik pri onih sodiščih, kjer se posluje v več jezikih; toda večina evropskih sodnikov in državnih pravdnikov v Kairu noče o tem nič vedeti.

Španija. V Španiji so se začele buditi nade, da utegne Anglija odstopiti Španjolcem Gibraltar, kakor je Nemcem Helgoland odstopila. Pač lepa nadeja, a uresničila se ne bo. Za Anglijo je Gibraltar vse kaj druzega, kakor Helgoland. Kar se tiče Sredozemskega morja, Egipta, poti v Indijo, je Gibraltar za Anglijo prevelicega pomena, dočim je bil otok Helgoland za angleško državo prava ničla pred številko.

Izvirni dopisi.

Z Jesenic, 22. junija. (Nesreča. Občinske volitve.) Vsak kraj ima svoje posebnosti in svoje novice. Istotako tudi naša okolica, ki je od dné do dné zanimivejša, kakor bomo že še slišali o svojem času. Danes naj vam le nekaj malega omenim. — Pred dobrimi 3 tedni gre okolo 80 let stara žena Elizabeta Poljka ali p. d. „Žanka“ od Sv. Križa v Planini nad Jesenicami k sv. maši v domačo cerkev. Po sv. maši gre v bližnje hribe obiskat znance sosede in svojo hčer, kakor je rekla. Res pride k znancem sosedom a ni je bilo pri njeni hčeri. Mine teden, a žene ni domov. Sinu na domu oženjenemu se čudno zdi, da matere ni od nikoder. Poprašuje ves v skrbeh povsod, doma in drugod, a matere ne najde. Ves žalosten gré tudi na sv. Višarje, kamor je mati njegova želela še enkrat v življenji romati, a tudi tukaj je ne najde. Oznani se tudi z lece, preiščejo hribe in doline, a žene vendar le ne najdejo nikjer. Slednjič, ravno čez 3 tedne, pretekli četrtek najdejo jo mrtvo v hosti blizo Jesenic. Pokopljejo nesrečno mrtvo na jeseniško pokopališče. Kaj je bilo vzrok njeni smrti, se ne zna. Bržkone je vsled kake slabosti onemogla na potu in obležala. Bila je pobožna in dobrega srca. — Bog ji daj večno luč!

Druga zanimivost so bile volitve v občinski zastop, o kojih je „Slovenec“ mej domačimi novicami poročal le to, kdo da je bil izvoljen za župana in svetovalce. Jaz naj pa še omenim, kako smo volili. Bil se je boj, kakor drugod ob taki priliki, seveda ne z mečem, ampak z besedo. Najhuje je pa napenjal svoje moči dobro poznati zagrizenec vsakemu slovanskemu napredku in življu iz Javornika, kojega značaj je pred kratkim prav dobro označil g. dopisnik z Dovjega. Že par tednov poprej se je bahal prav mogočno rekoč: „Alle werden so wählen müssen, wi ‚ich‘ will!“ O ti ubogi „ich“! Lah bi rekel: „L uomo propone, e Dio dispone!“ ali po naše: „Človek obrača, Bog pa obrne!“ Ta mogočni in zapovedujoči „ich“, ki se rad pobaha, kolikokrat je pri volitvah vse dosegel, se vendar enkrat strahotno opeče. „Kdor išče, pa najde“ in prav mu je, so rekali naši kmetje! Četudi je vse kriplje napel, da bi bil napeljal vodo na svoj mlin, vendar ni se mu posrečilo. Bog daj, da bi se mu tudi nikoli več ne!

Jeseničani, kateri so vendar enkrat uvideli, za kojim grmom tiči zajec in koliko so vredne nikdar spolnjene obljube priliznjencev, ne izvolijo županom moža, o kojem je upal napominani zagrizenec et consortes, da ga bodo po svoji volji krog prsta ovijali, marveč moža vernega, katoliškega, kateremu bode skrb za občine blagor in prospeh. Jeseničanje, le tako dalje! Bodimo možje trdni, neustrašeni, jedini, ki se ne udámo priliznjenim besedam nam obratnega sovražnega življa! V to pomozi nam Bog! Za danes toliko, prihodnjič še kako besedo.

Iz Polhovega Gradca, 22. junija. (Drobnosti.) „Iz zrna do zrna pogača, iz kamna do kamna palača,“ veli že stari pregovor. Tudi iz teh drobnosti naj bode cel dopis.

Dobro se spominjam inseratov v „Domoljubu“ v zadevi živinskega semnja z dné 20. februvarja in 6. marca t. l. Ljudem se je natanko določilo ter poudarjalo, da se naj veliko živine prižene na semenj; kajti v prodaji živine ima kmet naš še kaj upanja, da ne pride na nič.

Ubogali so. Prignalo se je dokaj goveje živine. Dné 13. t. m. meseca imeli smo drugi semenj. A zdaj je bilo drugače. Prezrli so opomin županstva, pripeljali le par tenkih, suhih, mršavih krav, katerim pograjski zrak ne dé dobro.

Da bi vendar kdaj naši ljudje svojo trmo otresli! Tudi pri nas se bode letos veliko nakosilo. Pa žalibog, da nam dež mesto solnca travo suši. Res čudno vreme! Zvečer pri jasnem, zvezdnatem nebu kmet kleplje svojo koso, nadejaje se, da bode čez dva dni seno doma; drugi dan pa žalostno gleda po solncu. Črešenj ne bode veliko vkljub lepemu, obilnemu cvetju. Tudi jabelk ni veliko pričakovati, čemur je črv razjedevalec vzrok.

Sv. Alojzija so naši šolarji veselo praznovali. Po sv. maši šlo je kakih 75 šolarjev obojega spola na grajski vrt, kjer so bili pod „veliko lipo“ jako židane volje.

Naše gasilno društvo kaj marljivo trka na dobra srca. Pa hvala Bogu, da ne zaman. — Da bi le slavni deželni odbor tudi kmalu prišel našemu gasilnemu društvu v pomoč! —c.

Iz Št. Petra na Notranjskem, 22. junija. Na kratki moj dopis z dné 15. t. m. v Vašem cenjenem listu je nekdo odgovoril v zadnji številki „Slov. Naroda“. Očita mi, da sem hotel nekatere može osmešiti ter jim predbacivati malomarnost in zanikarnost v njihovem delovanju. Dalje trdi dopisnik, da sem kratkoviden in ne vidim delavcev na zvoniku.

Na ta dopis bi niti ne odgovarjal, a „Slovencu“ bi utegnil kdo očitati, da ima nezanesljive in obrekljive dopisnike. Prosim torej, da objavite naslednje pojasnilo.

Moj namen nikakor ni bil tak, kakor mi ga „Narodov“ dopisnik podtika. Hotel sem le opozoriti dotičnike, da bi se delo vendar resno pričelo, ker je tri mesece bil zvonik v takem stanju. In vendar ni šlo delo naprej. Ako se je zbor posvetoval, s tem ni še vse storjeno. Pogodba je bila narejena s podjetnikom ali posestniki ne vedó, koliko jim bode treba plačati. Delavci so pričeli delo dné 17. t. m., torej jih tudi „Narodov“ dopisnik ni videl dné 15. t. m. na zvoniku. Pripravljenega ni bilo ne kos lesa. Ko ne bi gg. Medic in Križaj dala potrebnega lesa, ne bilo bi mogoče pričeti delo, čeravno so delavci prišli mesec pozneje. Kako pa zdaj delo napreduje? Delavci so marljivi, ali nimajo načrta. Danes je bil zbor, toda možje so se razšli brez sklepa. Mojster sedaj delo nadaljuje po svojem načrtu. Tako je, gospodine dopisniče od „Naroda“. Tudi jaz vem, da se je za cerkev v kratkih letih mnogo storilo. Komu pa gré zasluga? Zato gospod dopisnik, bodite v prihodnje previdnejši. —c.

Dnevne novice.

(**„Matica Slovenska“**) ima jutri dné 25. t. m. ob 5. uri popoldné v mestni dvorani svoj letošnji občni zbor. Ker je po § 8. društvenih pravil za sklepčnost treba navzočnosti 45 društvenikov, opozarja upravni odbor še enkrat vse matičarje na objavljena vabila.

(**Umrl**) je po dolgi bolezni sinoči ob 10. uri č. g. Jakob Marolt, župnik pri Sv. Križu poleg Litije. Pogreb bode v četrtek ob 9. uri. N. v m. p.!

(**Na kresni dan**) l. 1866. je bila slavna bitka pri Kustoci. V Ljubljani se snuje odbor, ki bo prihodnje leto praznoval 25letnico. Povabil bo vse veterane kranjskega polka, ki so se vdeležili napominane bitke.

(**Izpod Ljubelja**) se nam poroča: Pri sv. Ani se je z velikimi težavami po nekem šolskem prijatelju ustanovila šola, ne da bi bila revna občina morala kaj vložiti. Učiteljska služba je bila že razpisana, a nihče se ni oglasil vsled pomanjkanja učiteljev. Zdaj pa se sliši, da hočejo opustiti to šolo, ki je bila v spomin šeststoletnice habsburške vlade ustanovljena, in da je ravnatelj rudarije in načelnik nemškega „schulvereina“ za šolo ponudil poslopje bližje rudariji. Stanovanje za učitelja bi res bilo pripravniše, ali nepripravniša bode šola za domače otroke, ker bodo dalje morali hoditi v šolo. Vprašanje pa je tudi, kakošna bode šola v narodnem in verskem oziru? Treba je vedeti, da ima rudarska družba svoje središče na Dunaju. Videant consules! Pozor, tukaj je meja Koroškega.

(**Presrečen Tržič!**) Deželna vlada je potrdila pravila nemškega društva „Südmark“ podružnice „Oberkrain“ s sedežem v Tržiču.

(**Del. pev. društvo „Slavec“**) je imelo v nedeljo izreden občen zbor. Društveni tajnik je v svojem obširnem govoru naglašal, da so društvene gmotne razmere bile ugodne, ker se je občinstvo v obilem številu vdeleževalo društvenih veselic. Glavno zaslugo za prospeh imata poleg vrlih pevcev gosp. Ivan Meden in pevovodja g. vitez Janušovsky. Z ozirom na velike zasluge g. profesorja Nědveda na glasbenem polju ga je zbor soglasno izvolil za častnega člana.

(**Za vojake.**) Kdor je nosil „suknjo belo“, spominja se še gotovo nepriličnosti, katere so mu provzročevale „drobnarije“ v telečnjaku, katerega je nosil na hrbtu, ali pa v vrečici za kruh. Posebno žlica, nož in vilice, brez katerih tudi vojak ne more biti, so mu delali sitnosti, ker se niso dali primerno spraviti. Stotnik Lauterbach od 50. pešpolka pa je izumil nov instrument, ki združuje žlico, nož in vilice v manjši in primernejši obliki za vojaka. Vojno ministerstvo je že potrdilo ta jedilni instrument. — Le premalo vojak potrebuje to orodje.

(**Slovstvo.**) „Koroških bukvic“, katere izdaje in zalaga slovenskemu ljudstvu v poduk in kratek čas marljivi g. Filip Haderlap v Celovcu, tiska pa g. J. Krajec v Novem Mestu, sta te dni izšla 16. in 17. snopič. Gospod izdatelj podaje tudi v teh dveh snopičih lepega in poučnega berila, in ker gotovo dela brez zaslužka, ako ne v zgubo, zato priporočamo „Koroške bukvice“ prijateljem domačega slovstva. Vsak snopič velja le 10 kr. — G. J. Krajec v Novem Mestu je ravnokar razposlal 33, in 34. snopič „Narodne biblioteke. V teh dveh snopičih g. profesor Lavoslav Koprivšek v lepem jeziku opisuje rimsko mitologijo, in sicer glavne bogove rimske državne vere, bogove poljedelstva in živinoreje, hišne in obiteljske bogove, bogove usode in prorokovanja, zvezdje, podzemski svet in poosebitve. Pridejal je tudi tri pravljice o Evandru Eneju in Romulu. — Dalje je pri gosp. Krajcu izšel 9. zvezek spisov Krištofa Šmida. Ta zvezek obseza mični povestnici „Hmeljevo cvetje“ in „Marijina podoba“, poslovenil P. Florentin Hrovat.

Telegrami.

Budimpešta, 24. junija. Ogerska delegacija je v tretjem branju dovolila proračun vnanjega ministerstva in sprejela brez debate kredit za zasedeni deželi.

Belgrad, 23. junija. Da se ne zanese kužna bolezen z uvožnjo bolnih živalij ali kož, ukazal je finančni minister, da se smejo uvažati surove kože, le če je zdravniško konstatovano zdravje, in sicer na carinskih uradih v Belgradu, Semendriji, Šabacu, Radujevcu in Vranji.

Berolin, 23. junija. Major Wissmann se je pripeljal ob 6. uri zjutraj; sprejeli so ga prijatelji in člani nemško-vzhodnoafriške družbe.

Madrid, 23. junija. V Moratalli je več oseb zbolelo za kolero.

Madrid, 24. junija. Zdravstveni svět je konstatoval azijatsko kolero v okraji Valencije.

Carjigrad, 24. junija. Sina Mahmuda Djelabeddina paše in njegovega prijatelja, katerega je obiskal na posestvu pri Sinekliju 90 kilometrov od tukaj, so odpeljali roparji. Eskadron konjikov se je odpeljal s posebnim vlakom, da zasledujejo roparje, ki nekda zahtevajo 19.000 funtov odkupnine.

Sansalvador, 24. junija. Predsednik Menendez je med banketom nagloma umrl. V zmešnjavi so bili general Morcia in še nekateri drugi umorjeni. General Czeta je prevzel posle; sicer je mir.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje: zrakomera v mm	Stanje: toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
23	7. u. zjut.	737·3	15·3	sl. szap.	oblačno	2·80 dež
	2. u. pop.	734·6	22·2	„	„	
	9. u. zveč.	735·8	15·6	sl. jzap	dež	

Srednja temperatura 17·7° za 1·1° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

24. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld.	50 kr.
Srebrna „ 5½ „ 100 „ „ 16% „	89 „	05 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „	— „
Papirna renta, davka prosta	101 „	30 „
Akcije avstr.-ogerske banke	970 „	— „
Kreditne akcije	303 „	25 „
London	117 „	— „
Srebro	— „	— „
Francoski napoleond.	9 „	29½ „
Cesarski cekini	5 „	55 „
Nemške marke	57 „	50 „

(20—17) Karola Gianija zalogo umetaljne vezenine in tkanine priporočata

Fellinger & Hassinger

Dunaj, I., Seilergasse 10, Göttweigerhof

velečastiti duhovščini kakor:

bandera, baldahine, mašne plašče, dalmatike, pluviale, velume monštrance, *kelihe, kadilnice,* altarne svetilnice, svete kipe, križeva pota, **božje grobe, cerkvene lestence** od stekla in medi, vsakovrstne oblike in zloga.

Na zahtevanje pošiljajo se paramenti na ogled.

Skoro 100 let imajoči sloveč obstanek naše ustanovitve jamči zanesljivost naše tvrdke.

Ilustrovane cenike pošiljava brezplačno in franko.

Tujci.

22. junija.

Pri *Slona*: Weiner, Meyer, Mannheim, Wesel, trgovci, Böhm, pivovarnar, Budischovsky, Brauner, Koželj, Valentincig, Glück, Jvan Losenz, c. in kr. major, Tomše, vojaški župnik, vsi z Dunaja. — dr. Ipavic, primarij, in Brigola, iz Gradca. — Battagliarini, bančni uradnik, iz Trsta. — Rachne, bilježnik, iz Senožeč. — Petz, posestnik, iz Bolzana. — Grašek, trgovec, iz Knmnika. — Falchich, trgovec, iz Pulja. — Raday, c. in kr. poročnik, iz Celovca.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo

salonski krilasti klavir, pianine (52-14)

iz tovarne svetovno znane tvrdke **(Gottfried Cramer) — Wilh. Mayer na Dunaji** za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld., 550 gld., 600 gld., 650 gld., **pianine** za 350 gld. do 600 gld. Klavirji druzih tvrdk za 280 do 350 gld.

Izposojilo klavirjev za na deželo pod najugodnejšimi pogoji.

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII., Burggasse 71.

Srečke dunajske razstave à 1 gld.

Vsaka srečka za oboje srečkanje veljavna.

Kazalo sreček obojega srečkanja. (4)

Prvo srečkanje 14. avgusta 1890.				Drugo srečkanje 15. oktobra 1890.			
1 dobitek	50.000	gl. vrednosti		1 dobitek	50.000	gl. vrednosti	
1 „	5000	„	„	1 „	5000	„	„
1 „	2000	„	„	1 „	2000	„	„
1 „	1000	„	„	1 „	1000	„	„
2 „	500	„	„	2 „	500	„	„
5 „	200	„	„	5 „	200	„	„
10 „	100	„	„	10 „	100	„	„
20 „	50	„	„	20 „	50	„	„
50 „	20	„	„	50 „	20	„	„
200 „	10	razstavnih sreček		200 „	10	„	„
2000 „	5	„		2000 „	5	„	„

Srečke po 1 gld. **Uprava razstavne loterije Dunaj, II., Rotunda.**

OLJNATE BARVE

v

kositarskih pušicah po pol in jeden kilo

priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža (32)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.

Izdajatelj: Matija Kolar. Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik. Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.